

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์

ที่ส่งผลต่อสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนในปีที่ผ่านมาและความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์

(ตัวชี้วัดที่ 3.6 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ปราศจากโรคฟันผุ (Caries free))

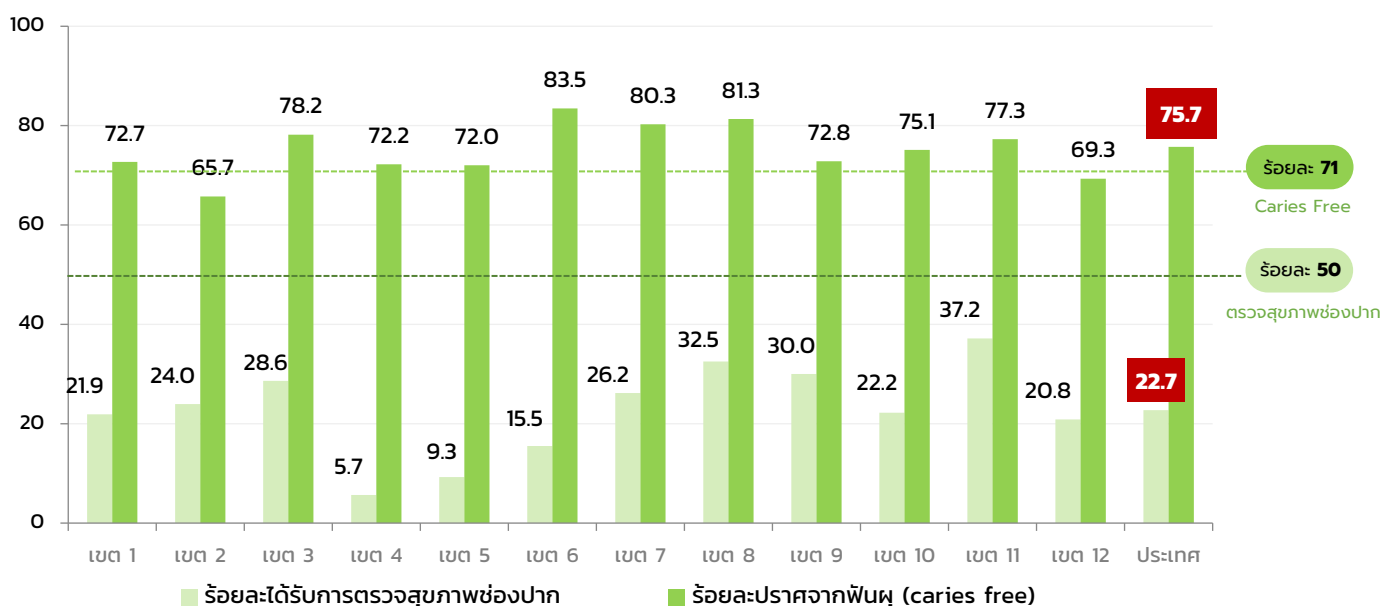
ผลผลิต/ผลลัพธ์ ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

1. สภาวะสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียน

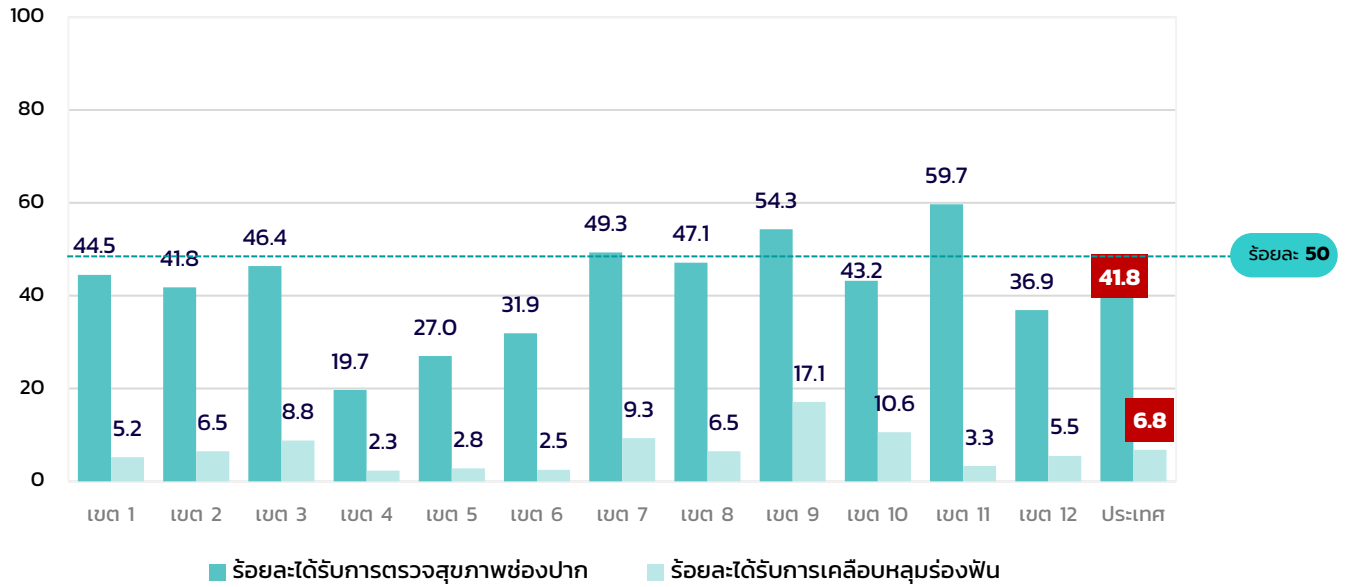
ข้อมูลสถานการณ์สภาวะสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนจากผลการดำเนินงานในปี 2565 พบว่า เด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries free) ร้อยละ 75.7 โดยเป้าหมายกำหนดไว้ที่ร้อยละ 71 ในส่วนความครอบคลุมของการตรวจสุขภาพช่องปาก พบว่า เด็กอายุ 12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษา ร้อยละ 22.7 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 50 โดยเขตสุขภาพที่ 11 มีผลงานการตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษาสูงที่สุด คือ ร้อยละ 37.2 และเขตสุขภาพที่ 4 มีผลงานการตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษาต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 5.7 (ดังแผนภูมิที่ 1)

สำหรับการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในเด็กวัยเรียน พบว่า เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 41.8 และได้รับการเคลือบหลุมร่องฟันกรามแท้เพียง ร้อยละ 6.8 ซึ่งยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 50) (ดังแผนภูมิที่ 2) ในส่วนของการเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ พบว่า เด็กอายุ 4 – 12 ปี ได้รับการเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ ร้อยละ 28.9 โดยเป้าหมายที่กำหนดคือ ร้อยละ 50 (ดังแผนภูมิที่ 3) ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID -19 หน่วยบริการไม่สามารถจัดบริการป้องกันด้านสุขภาพช่องปาก และกิจกรรมต่างๆในโรงเรียนในโรงเรียนได้ เนื่องจากสถานศึกษาบางแห่งยังคงปิดเรียน และมีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเป็นรูปแบบ Online เป็นผลให้ความครอบคลุมของการให้บริการในกลุ่มเด็กวัยเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

แผนภูมิที่ 1 ร้อยละเด็กอายุ 12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก และปราศจากฟันผุ (caries free)

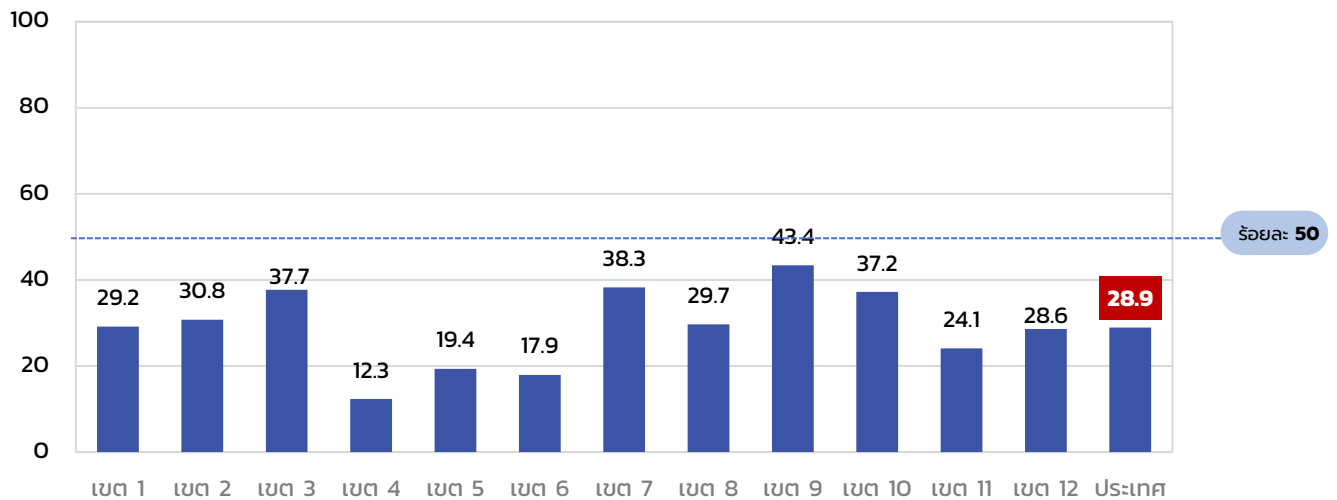

แผนภูมิที่ 2 ร้อยละของเด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก และ ได้รับการการเคลือบหลุมร่องฟันแท้

ที่มา : ข้อมูลจากระบบรายงาน HDC กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

แผนภูมิที่ 3 ร้อยละของเด็กอายุ 4-12 ปี ได้รับการเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่

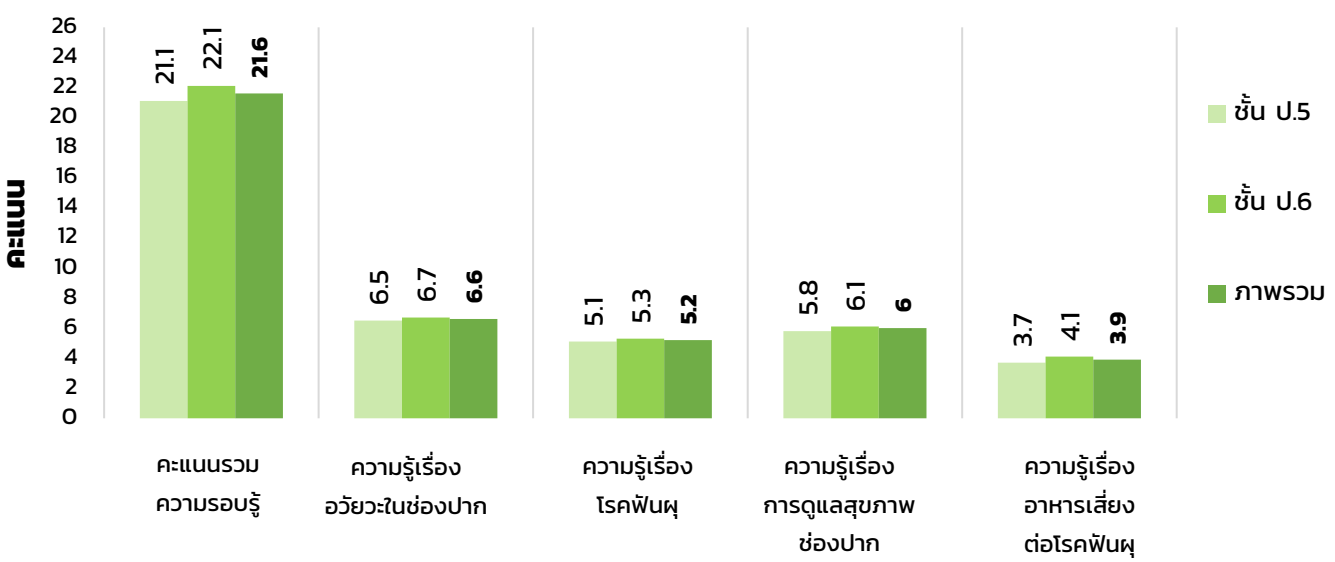

ที่มา : ข้อมูลจากระบบรายงาน HDC กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

2. ความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก พฤติกรรมด้านสุขภาพช่องปาก และปัจจัยเสี่ยงสำคัญ

จากข้อมูลการประเมินผลโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากและป้องกันโรคในโรงเรียน ปี 2563 โดยสำนักทันตสาธารณสุข พบว่า ความรอบรู้สุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียน ชั้น ป.5 และ ป.6 มีความรอบรู้ด้านสุขภาพระดับพื้นฐาน (Basic or Functional Health Literacy) เฉลี่ย ร้อยละ 21.6 คะแนน จากคะแนนเต็ม 26 คะแนน (คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 21 คะแนน คือมีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ) ซึ่งพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรอบรู้เพียงพอต่อการส่งผลให้เกิดสุขภาพช่องปากที่ดี (คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 21 คะแนน) ร้อยละ 72 แต่เมื่อพิจารณาความรอบรู้รายด้านพบว่า เด็กวัยเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความรอบรู้สุขภาพช่องปากในด้านการบริโภคอาหารที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.9 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน (ดังแผนภูมิที่ 4) และจากรายงานการสำรวจสถานะทันตสุขภาพและปัจจัยเสี่ยง ปีงบประมาณ 2565 โดยสำนักทันตสาธารณสุข ยังพบว่าเด็กวัยเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ด้านการแปรงฟันและการบริโภคอาหารยังน้อยอยู่มาก โดยมีการแปรงฟันแบบ 2-2-2 (แปรงฟันอย่างน้อย 2 ครั้ง เช้าและก่อนนอน ด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ นาน 2 นาที และงดกินอาหารหลังแปรงฟัน 2 ชั่วโมง) เพียงร้อยละ 44.0 ด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหาร พบว่า เด็กดื่มน้ำอัดลม ร้อยละ 60.1 ดื่มน้ำหวาน ร้อยละ 58.8 และกินขนมกรุบกรอบมากกว่า 2 ครั้งต่อวัน ร้อยละ 42.5 ซึ่งเป็นพฤติกรรมเสี่ยงสำคัญที่ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง (ดังตารางที่ 1 แสดงร้อยละพฤติกรรมสุขภาพช่องปาก และพฤติกรรมเสี่ยงสำคัญในเด็กวัยเรียน)

แผนภูมิที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากในนักเรียน จำแนกรายด้าน

ที่มา : ข้อมูลจากรายงานการประเมินผลโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากและป้องกันโรคในโรงเรียน ปี 2563 โดย สำนักทันตสาธารณสุข

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละพฤติกรรมสุขภาพช่องปาก และพฤติกรรมเสี่ยงสำคัญในเด็กวัยเรียน

พฤติกรรมสุขภาพช่องปาก และพฤติกรรมเสี่ยงสำคัญ	2561	2562	2563	2564	2565
ร้อยละเด็กดื่มน้ำหวาน	60.8	63.9	58.9	45.9	58.8
ร้อยละเด็กดื่มน้ำหวาน มากกว่า 4 วัน/สัปดาห์	22.9	31.8	32.1	32.6	34.2
ค่าเฉลี่ยเด็กดื่มน้ำหวาน (ครั้ง/วัน)	3.7	-	1.5	0.7	0.9
ร้อยละเด็กดื่มน้ำอัดลม	56.9	66.8	45.2	45.1	60.1
ร้อยละเด็กดื่มน้ำอัดลมมากกว่า 4 วัน/สัปดาห์	19.8	33.7	30.2	33	33.8
ค่าเฉลี่ยเด็กดื่มน้ำอัดลม (ครั้ง/วัน)	3.7	-	1.4	0.6	1.6
ร้อยละเด็กกินขนม	80.5	85.9	87	60.6	83.6
ค่าเฉลี่ยเด็กกินขนม (ครั้ง/วัน)	1.6	-	1.8	1.1	1.5
ค่าเฉลี่ยเด็กกินลูกอม/เยลลี่ (เม็ด/วัน)	0.5	1.9	-	1.6	1.1
ร้อยละเด็กกินขนม มากกว่า 2 ครั้ง/วัน	48.7	25.7	50.7	42.8	42.5
ร้อยละเด็กแปรงฟัน 222	46.0	55.4	31.8	34.3	44.0

ที่มา: รายงานการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพและปัจจัยเสี่ยง ปี 2565 สำนักทันตสาธารณสุข

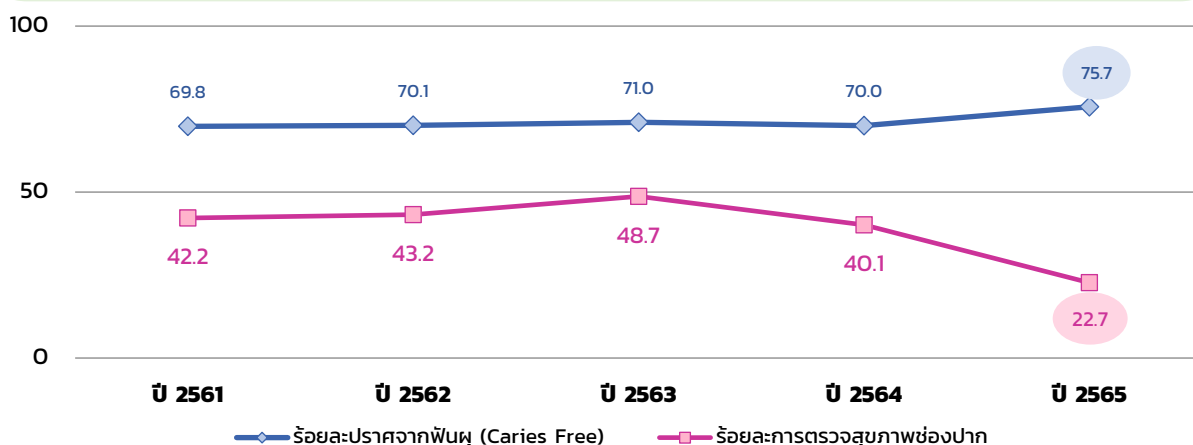
3. สถานการณ์การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียน

จากรายงานการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพและปัจจัยเสี่ยง โดยสำนักทันตสาธารณสุข พบว่า สถานการณ์การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียน ในปี 2565 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน ร้อยละ 79.1 และโรงเรียนไม่มีการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุ ร้อยละ 29.5 ซึ่งลดลงจากปีที่ผ่านมา (ร้อยละ 41.2)

ผลผลิต/ผลลัพธ์ ระดับ T (Trends)

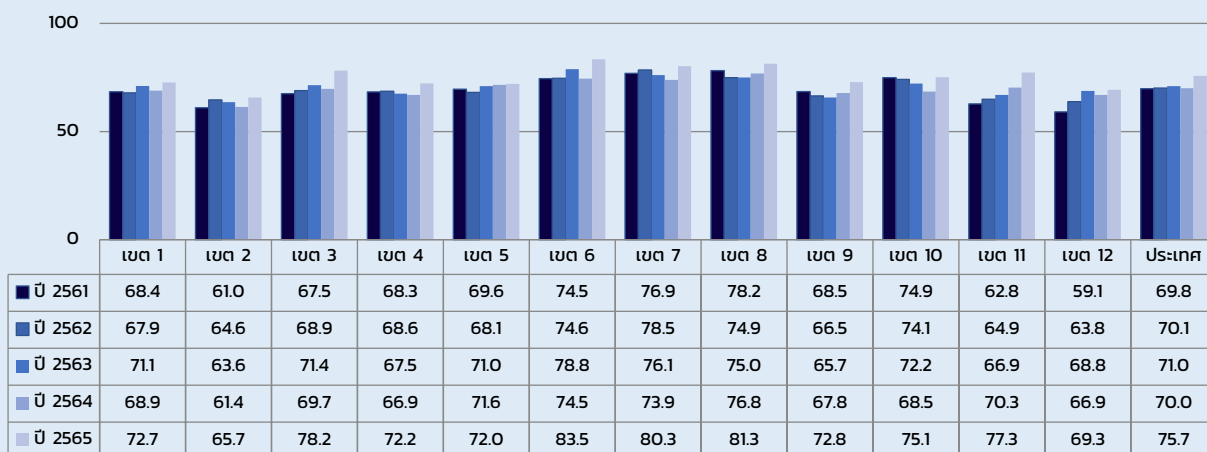
ผลการดำเนินงานร้อยละเด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ (caries free) และได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษาตั้งแต่ปี 2561-2565 พบว่า ในปี 2561 – 2565 เด็กอายุ 12 ปี มีแนวโน้มปราศจากฟันผุ (caries free) เพิ่มขึ้น คือ ร้อยละ 69.8 , 70.1 , 71.0, 70.0 และ 75.7 ในส่วนของความครอบคลุมของการตรวจสุขภาพช่องปาก พบว่ามีแนวโน้มความครอบคลุมเพิ่มขึ้นในปี 2561 – 2563 คือ ร้อยละ 42.2 , 43.2 และ 48.7 ตามลำดับ ซึ่งในปี 2563 กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้เพิ่มรายการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ในช่องปากที่จ่ายตามรายบริการ (Fee schedule) ในกลุ่มเด็กวัยเรียน ๔ - ๑๒ ปี ส่งผลให้การเข้าถึงและความครอบคลุม บริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากเพิ่มขึ้น แต่สำหรับ ปี 2564 และ ปี 2565 พบว่าความคลลคลุมของการตรวจสุขภาพช่องปากในเด็ก 12 ปี ลดลง (ตั้งแผนภูมิที่ 6) เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID -19 ยังส่งผลให้พื้นที่ไม่สามารถให้บริการ หรือจัดกิจกรรมต่างๆในโรงเรียนได้ เนื่องจากสถานศึกษาบางแห่งยังคงปิดเรียน และมีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเป็นรูปแบบ Online ส่งผลให้ความครอบคลุมของการให้บริการในกลุ่มเด็กวัยเรียนลดลง

แผนภูมิที่ 6 แสดงแนวโน้ม ร้อยละเด็ก 12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษา และ ปราศจากฟันผุ (caries free) ตั้งแต่ปี 2561 - 2565

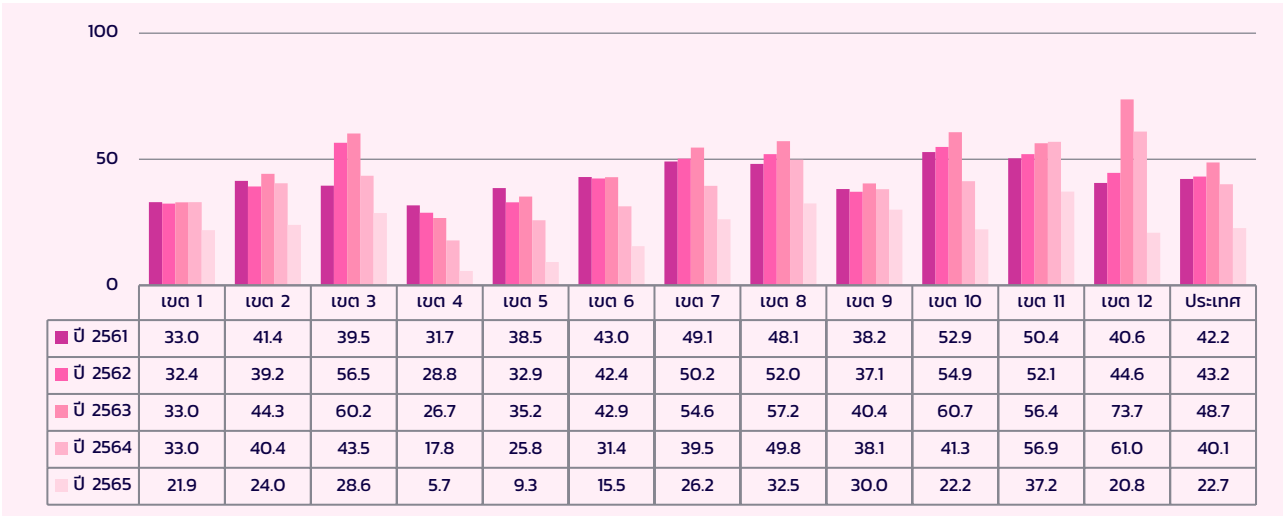
ที่มา : ข้อมูลจากระบบรายงาน HDC กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

แผนภูมิที่ 7 แสดงแนวโน้มร้อยละเด็ก 12 ปี ปราศจากฟันผุ (caries free) ตั้งแต่ปี 2561 - 2565 จำแนกรายเขตสุขภาพ

ที่มา : ข้อมูลจากระบบรายงาน HDC กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

แผนภูมิที่ 7 แสดงแนวโน้มร้อยละเด็ก 12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษา ตั้งแต่ปี 2561 - 2565 จำแนกรายเขตสุขภาพ

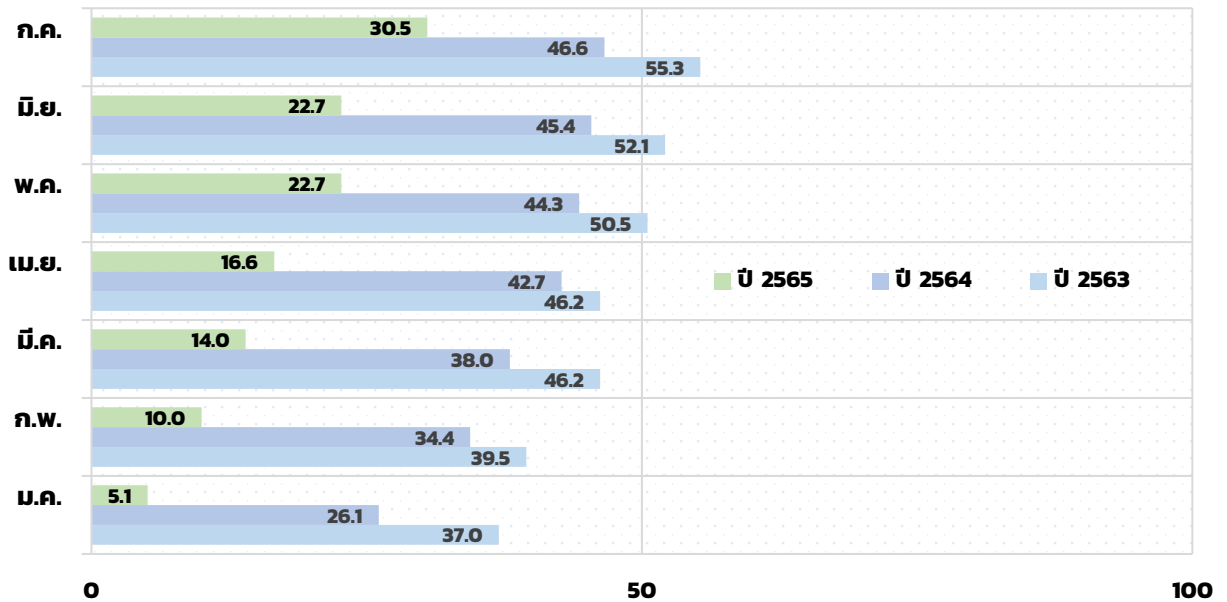

ที่มา : ข้อมูลจากระบบรายงาน HDC กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

ผลผลิต/ผลลัพธ์ ระดับ C (Comparisons)

เมื่อเปรียบเทียบผลการตรวจสุขภาพช่องปากและการได้รับบริการเคลือบหลุมร่องฟันของเด็กวัยเรียน (6-12 ปี) ในช่วงเดือนเดียวกันของปี 2563 ปี 2564 และ ปี 2565 พบว่า ในปี 2563 เด็กวัยเรียนได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและเคลือบหลุมร่องฟันมากกว่าปี 2564 และ ปี 2565 ทั้งนี้เนื่องจากในปี 2563 กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้เพิ่มรายการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากที่จ่ายตามรายบริการ (Fee schedule) ในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และกลุ่มเด็กวัยเรียน 4 -12 ปี ส่งผลให้การเข้าถึงและความครอบคลุมบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากเพิ่มขึ้น แต่ใน ปี 2564 และ ปี 2565 เป็นช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 แพร่กระจายเป็นวงกว้างและรวดเร็วมากขึ้นกว่าปี 2563 ส่งผลให้หน่วยบริการจัดบริการเฉพาะกรณีที่ได้รับบริการมีอาการฉุกเฉินและเร่งด่วนไม่สามารถจัดบริการส่งเสริมป้องกันด้านสุขภาพช่องปากได้ ทำให้มีความครอบคลุมของการให้บริการในกลุ่มเด็กวัยเรียนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (ตั้งแผนภูมิที่ 8 และ 9)

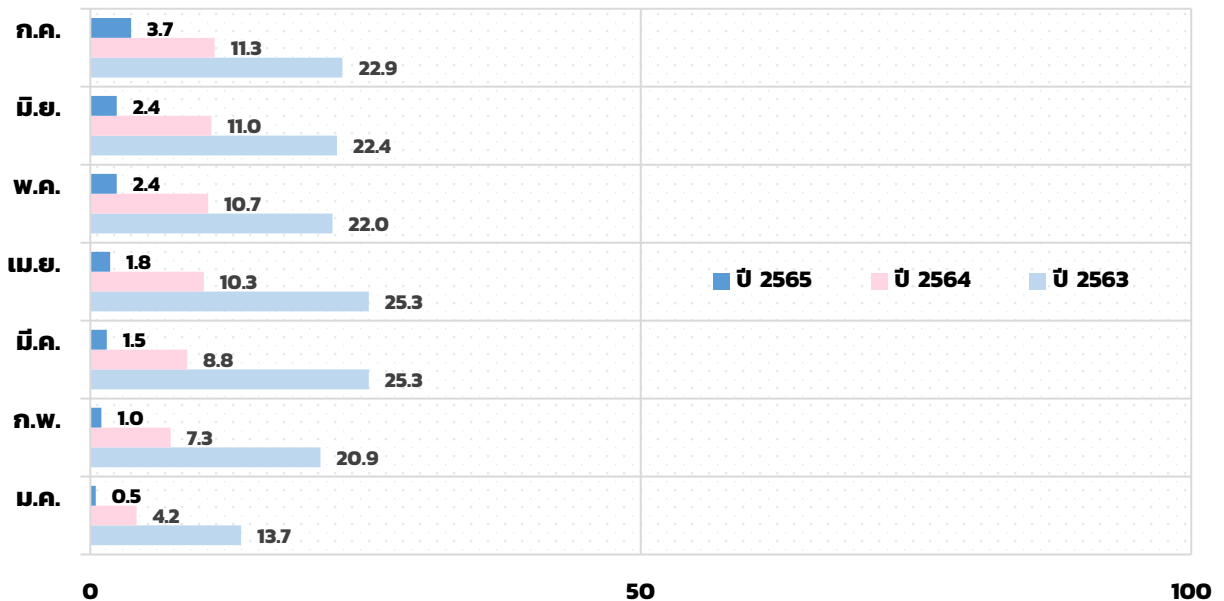
**แผนภูมิที่ 9 เปรียบเทียบร้อยละการตรวจสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียน (6-12 ปี)
ในช่วงเดือนเดียวกัน ของปี 2563 -2565**

ร้อยละ

ที่มา : ข้อมูลจากระบบรายงาน HDC กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

**แผนภูมิที่ 10 เปรียบเทียบร้อยละการเคลือบหลุมร่องฟันในเด็กวัยเรียน (6-12 ปี)
ในช่วงเดือนเดียวกัน ของปี 2563 – 2565**

ร้อยละ

ที่มา : ข้อมูลจากระบบรายงาน HDC กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

จากข้อมูลสถานการณ์สภาวะสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียน พบว่าในปี 2565 ยังคงมีการระบาดของโรค COVID -19 ส่งผลให้หน่วยบริการจัดบริการเฉพาะกรณีที่ได้รับบริการมีอาการฉุกเฉินและเร่งด่วน ยังไม่สามารถจัดบริการป้องกันด้านสุขภาพช่องปากได้ ทำให้มีความครอบคลุมของการให้บริการในกลุ่มเด็กวัยเรียนลดลงจากปีที่ผ่านมา ดังนั้นการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากเด็กวัยเรียนในปี 2566 จึงต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับสภาวะการระบาดของโรค COVID -19 สู่การเป็นโรคประจำถิ่น โดยมุ่งเน้นมาตรการส่งเสริมความรอบรู้สุขภาพช่องปากเพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมสุขภาพช่องปากที่พึงประสงค์และสามารถเฝ้าระวังโรคในช่องปากได้ด้วยตนเอง (Self-surveillance) ผ่าน digital platform^{1,2} สร้างความรู้และทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากนักเรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในโรงเรียน (Active learning)³ เช่น จัดกิจกรรมเรียนรู้เรื่องทันตสุขภาพที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการแปรงฟันที่ถูกต้อง การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะในการเลือกรับประทาน อาหาร ขนม และเครื่องดื่มที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดโรคในช่องปากจะช่วยลดการเกิดคราบจุลินทรีย์ได้⁴ ในส่วนของการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียนประถมศึกษาถือเป็นมาตรการที่ช่วยลดและป้องกันโรคในช่องปากได้⁵ และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสุขภาพในเด็กที่มีเศรษฐฐานะต่ำ^{6,7} โดยจัดให้มีระบบเฝ้าระวังสภาวะสุขภาพช่องปากของนักเรียนและการส่งต่อเพื่อรับบริการตั้งแต่เริ่มแรก (Early detection and early treatment)⁸ มีการตรวจสุขภาพช่องปากนักเรียนและประเมินความเสี่ยงของโรคในช่องปาก รวมทั้งจัดระบบส่งต่อบริการในเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการบริการ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง⁹ เช่น โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน สร้างสิ่งแวดล้อม รวมถึงนโยบายที่สนับสนุนการมีสุขภาพช่องปากที่ดีในเด็กวัยเรียน สำหรับการเพิ่มความครอบคลุมการเข้าถึงบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ได้มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการให้บริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก เพื่อการจัดบริการที่มีคุณภาพผ่านหลักสูตรออนไลน์^{10,11,12}

¹ Nutbeam, D. (2000). Health literacy as a public health goal: a challenge for contemporary health education and communication strategies into the 21st century. *Health promotion international*, 15(3), 259-267. <https://academic.oup.com/heapro/article/15/3/259/551108>

² World Health Organization. "Mobile technologies for oral health: an implementation guide." (2021). <https://www.who.int/publications/i/item/9789240035225>

³ กลุ่มมาตรฐานการศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก.(2563) <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1801-file.pdf>

⁴ Stein C, et al. Effectiveness of oral health education on oral hygiene and dental caries in schoolchildren: Systematic review and meta-analysis. *Comm Dent Oral epidemiol* 2017: 1-8. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28815661/>

⁵ Jones, Jack T., et al. *Health-Promoting Schools: A healthy setting for living, learning and working*. No. WHO/HPR/HEP/98.4. World Health Organization, 1998. https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/63868/WHO_HPR_HEP_98.4.pdf?sequence=1&isAllowed=y

⁶ Petersen PE, et al. School-based intervention for improving the oral health of children in southern Thailand. *Community Dental Health* 2015; 32: 44-50 <https://www.colgateprofessional.com.br/content/dam/cp-sites/oral-care/professional/pt-br/general/pdf/Community%20Dental%20Health.pdf>

⁷ Rogers JG. Evidence-based oral health promotion resource. Prevention and Population Health Branch, Government of Victoria, Department of Health, Melbourne, 2011.

⁸ Kwan, S. Y., Petersen, P. E., Pine, C. M., & Borutta, A. (2005). Health-promoting schools: an opportunity for oral health promotion. *Bulletin of the World Health Organization*, 83(9), 677-685. <https://www.scielosp.org/pdf/bwho/v83n9/v83n9a13.pdf>

⁹ Gray, G., Barnekow Rasmussen, V., Young, I., & World Health Organization. (2006). *Health-promoting schools: a practical resource for developing effective partnerships in school health, based on the experience of the European Network of Health Promoting schools* (No. EUR/06/5061578). Copenhagen: WHO Regional Office for Europe. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/107824/E90053.pdf;sequence=1>

¹⁰ การใช้ฟลูออไรด์ในรูปแบบต่างๆโดยทันตบุคลากร <https://dental.anamai.moph.go.th/th/cms-of-545/177336>

¹¹ แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา <https://dental.anamai.moph.go.th/th/cms-of-545/177337>

¹² การเคลือบหลุมร่องฟันอย่างมีประสิทธิภาพ <https://dental.anamai.moph.go.th/th/cms-of-545/177335>

มาตรการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ปี 2566

เป้าประสงค์		เด็กวัยเรียน วัยรุ่น มีสุขภาพช่องปากดี		
ตัวชี้วัด	<ul style="list-style-type: none"> ● ร้อยละ 50 ของเด็กอายุ 12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษา ● ร้อยละ 72 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากปีที่ผ่านมา) ของเด็ก 12 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries free) 			
มาตรการ				
ลำดับ	ความสอดคล้อง PIRAB	ชื่อมาตรการ	หลักการ/เหตุผลการกำหนด มาตรการ	ประเด็นความรู้
1.	P : Partnership	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	จากการทบทวนวรรณกรรมและการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย เช่น โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนต่างๆ ในการในการร่วมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากที่ดี ให้กับเด็ก รวมถึงสนับสนุนให้เกิดนโยบายที่ส่งเสริมการมีสุขภาพช่องปากที่ดี และการกำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. Health-promoting School https://apps.who.int/iris/handle/10665/63868 2. Health-promoting school – Global standards https://www.who.int/publications/i/item/9789240025059 3. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา https://schooloralhealth.anamai.moph.go.th/multimedia/newsID&333/ 4. Oral health promotion evaluation-time for development https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11409674/ 5. Strategies and approaches in oral disease prevention and health promotion https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2626336/pdf/16211164.pdf 6. Developing a health-promoting school: A practical resource for developing effective partnerships in school health, based on the experience of the European Network of Health Promoting Schools https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/107824/E90053.pdf;sequence=1 7. Evidence-based oral health promotion https://content.health.vic.gov.au/sites/default/files/migrated/files/collections/policies-and-guidelines/f/final-oral-health-resource-may-2011-web-version---pdf.pdf

ลำดับ	ความสอดคล้อง PIRAB	ชื่อมาตรการ	หลักการ/เหตุผลการกำหนด มาตรการ	ประเด็นความรู้
2.	I : Investment	พัฒนาระบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปากของเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ผ่าน digital platform	โรคในช่องปากส่งผลกระทบต่อผู้คนทั่วโลก นอกจากจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพแล้วยังส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตโดยรวมอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อทรัพยากรสำหรับการป้องกัน การวินิจฉัย และการรักษามีจำกัด เทคโนโลยีสุขภาพ มีความสำคัญและสามารถเข้ามาช่วยพัฒนาให้สุขภาพช่องปากของประชาชนดีขึ้น	1. Digital oral health https://www.who.int/publications/i/item/9789240035225
3.	I : Investment	พัฒนาระบบเฝ้าระวังสถานะสุขภาพช่องปากของนักเรียน	เพื่อใช้ในการเฝ้าระวังและติดตามแนวโน้มสถานการณ์สุขภาพช่องปากของเด็กนักเรียน ให้ครอบคลุมสถานะสุขภาพปัจจัยเสี่ยง ปัจจัยป้องกันสำคัญ และสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานข้อมูลตามบริบทพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนจัดบริการทันตกรรมป้องกันในเด็กตามระดับความเสี่ยง และการส่งต่อเพื่อรับบริการตั้งแต่เริ่มแรก (Early detection and early treatment) ในเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการ	1. Health-promoting schools: an opportunity for oral health promotion https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2626337/ 2. Evidence-based oral health promotion https://content.health.vic.gov.au/sites/default/files/migrated/files/collections/policies-and-guidelines/f/final-oral-health-resource-may-2011-web-version---pdf.pdf

ลำดับ	ความสอดคล้อง PIRAB	ชื่อมาตรการ	หลักการ/เหตุผลการกำหนด มาตรการ	ประเด็นความรู้
4.	I : Investment	เพิ่มความครอบคลุม การเข้าถึงบริการ ส่งเสริมป้องกันโรคใน ช่องปาก เด็ก วัยเรียน วัยรุ่น	จากการวิเคราะห์การเข้าถึงบริการ ส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากเด็ก 12 ปี พบว่า มีความครอบคลุมของการ ตรวจสุขภาพช่องปาก เพียงร้อยละ 49.2 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด (ร้อยละ 55) และ เด็ก 6-12 ปี ได้รับการเคลือบหลุม ร่องฟันกรามแท้เพียง ร้อยละ 24.9 (เป้าหมาย ร้อยละ 50) ซึ่งการจัดให้มีการ ส่งเสริมและป้องกันโรคในช่องปาก และ สนับสนุนให้เด็กเข้าถึงบริการทันตกรรม ขั้นพื้นฐานและ บริการที่จำเป็น มีส่วนสำคัญ ในการทำให้เด็กวัยเรียนมีสุขภาพช่องปากที่ดี	1. Evidence-based oral health promotion https://content.health.vic.gov.au/sites/default/files/migrated/files/collections/policies-and-guidelines/f/final-oral-health-resource-may-2011-web-version---pdf.pdf
5.	I : Investment	พัฒนาหลักสูตรการ เรียนรู้แบบ Active learning	จากข้อมูลรายงานผลโครงการวิจัย ประเมินผลโปรแกรมการสร้างเสริม สุขภาพช่องปากในโรงเรียน พ.ศ. 2563 เด็ก วัยเรียนมีความรอบรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ ช่องปากเพียงพอ แต่ยังไม่เพียงพอในการ ทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าการ จัดการเรียนรู้แบบ Active learning สามารถพัฒนา ทักษะ ทักษะคิด ของ ผู้เรียนและเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับทางกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อ การเรียนรู้ของเด็กวัยเรียน	1. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา https://schooloralhealth.anamai.moph.go.th/multimedia/newsID&333/ 2. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1801-file.pdf

ลำดับ	ความสอดคล้อง PIRAB	ชื่อมาตรการ	หลักการ/เหตุผลการกำหนด มาตรการ	ประเด็นความรู้
6.	R : Regulate and Legislate	เสริมสร้างความ เข้มแข็งของระบบและ กลไกกำกับติดตามด้าน สุขภาพช่องปาก นักเรียน	เพื่อให้มีระบบและกลไกกำกับติดตาม ด้านสุขภาพช่องปากนักเรียนที่มี ประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ผ่านกลไก กำกับติดตามและคณะทำงานในระดับ พื้นที่ เช่น คณะกรรมการ Service plan สำนักงานหลักประกันสุขภาพระดับเขต และ District health board	1 แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา https://schooloralhealth.anamai.moph.go.th/multimedia/newsID&333/
7.	A : Advocate	สร้างกระแสและ ส่งเสริมความรู้ด้าน สุขภาพช่องปากกลุ่มวัย เรียนวัยรุ่น	เพื่อสร้างกระแสความรู้ด้านสุขภาพ ช่องปาก ให้เด็กมีพฤติกรรมสุขภาพช่อง ปากที่พึงประสงค์ซึ่งนำไปสู่การมีสุขภาพ ช่องปากที่ดี ผ่านการดำเนินงานเครือข่าย โรงเรียน	1. การประเมินความรู้ด้านสุขภาพช่องปาก https://schooloralhealth.anamai.moph.go.th/quizgame/
8.	B : Building Capacity	พัฒนาศักยภาพ บุคลากรสาธารณสุขใน การทำงานส่งเสริม สุขภาพช่องปาก	เพื่อให้บุคลากรสาธารณสุข ทันทบุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง สามารถทำงานส่งเสริม สุขภาพช่องปาก ภายใต้อำนาจเชิง ประจักษ์ (Evidence based) ที่เป็น ปัจจุบัน และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลง	1. Health-promoting school – Global standards https://www.who.int/publications/i/item/9789240025059 2. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา https://schooloralhealth.anamai.moph.go.th/multimedia/newsID&333/
9.	B : Building Capacity	พัฒนาศักยภาพ บุคลากรการศึกษาใน การทำงานส่งเสริม สุขภาพช่องปาก	เพื่อให้บุคลากรการศึกษา สามารถทำงาน ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ในเด็กวัยเรียน ให้มีความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพที่ พึงประสงค์ จัดกิจกรรมและจัดการ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่อง ปากที่ดี	1. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา https://schooloralhealth.anamai.moph.go.th/multimedia/newsID&333/ 2. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1801-file.pdf

ลำดับ	ความสอดคล้อง PIRAB	ชื่อมาตรการ	หลักการ/เหตุผลการกำหนด มาตรการ	ประเด็นความรู้
10.	B : Building Capacity	สร้างความรอบรู้และทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น	จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 8 (2561) ปัญหาสุขภาพช่องปากยังเป็นปัญหาสำคัญในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น โดยเด็กวัยเรียนมากกว่าครึ่งมีประสบการณ์โรคฟันผุ เด็กวัยรุ่นมีเหงือกอักเสบร้อยละ 87.3 การพัฒนาแนวคิดการเป็น “เจ้าของสุขภาพ” ในเด็กวัยเรียนวัยรุ่นให้สามารถเฝ้าระวังโรคในช่องปากได้ด้วยตนเอง (Self-surveillance) ในการมี Early detection, Early treatment and maintain good oral health ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะและพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์จึงมีความสำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Health literacy https://academic.oup.com/heapro/article/15/3/259/551108 2. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา https://schooloralhealth.anamai.moph.go.th/multimedia/newsID&333/ 3. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1801-file.pdf

ประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ

ชื่อประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ	เหตุผลการนำประเด็นความรู้มาใช้	กลุ่มเป้าหมาย			ที่มา	Link
		ประชาชน	ผู้รับบริการ	ผู้รับบริการอื่นๆ		
1. Health literacy	เนื่องจากความรอบรู้สุขภาพ (Health Literacy) มีความสำคัญต่อการส่งเสริมสุขภาพเป็นประเด็นสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพโลก ตั้งแต่ Bangkok Charter ความรอบรู้ด้านสุขภาพจะทำให้เกิดความยั่งยืนของการส่งเสริมสุขภาพเนื่องจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระดับปัจเจกบุคคลระดับครอบครัว ชุมชน และองค์กร	นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป	ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./รพช. รพ.สต.	มหาวิทยาลัย อปท.	บทความวิชาการ เรื่อง Health literacy as a public health goal: a challenge for contemporary health education and communication strategies into the 21st century วารสาร Health Promotion International, Volume 15, Issue 3, September 2000, Pages 259–267	https://academic.oup.com/heapro/article/15/3/259/551108
					วารสารการพยาบาลและสุขภาพ ปีที่ 13 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2562	วารสารการพยาบาลและสุขภาพ ปีที่ 13 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม 2562.
2. Digital oral health	โรคในช่องปากส่งผลกระทบต่อผู้คนทั่วโลก นอกจากจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตโดยรวมอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อทรัพยากรสำหรับการป้องกัน การวินิจฉัย และการรักษามีจำกัด เทคโนโลยีสุขภาพ มีความสำคัญและสามารถเข้ามาช่วยพัฒนาให้สุขภาพช่องปากของประชาชนดีขึ้นได้	นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป	ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./รพช. รพ.สต.	มหาวิทยาลัย อปท.	องค์การอนามัยโลก Mobile technologies for oral health: an implementation guide	https://www.who.int/publications/i/item/9789240035225

ชื่อประเด็น ความรู้ที่ให้ ผู้รับบริการ	เหตุผลการนำประเด็นความรู้มาใช้	กลุ่มเป้าหมาย			ที่มา	Link
		ประชาชน	ผู้รับบริการ	ผู้รับบริการ อื่นๆ		
3. การประเมิน ความรอบรู้ด้าน สุขภาพช่องปาก	การประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากจะ ช่วยให้ทราบข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาสุขภาพช่องปากให้มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น โดยการคิดวิเคราะห์และเข้าใจข้อมูล สุขภาพขั้นพื้นฐานในช่องปากและบริการที่ จำเป็นในการตัดสินใจสุขภาพที่เหมาะสม	นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ประชาชน ทั่วไป	ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.			https://schoolo-ralhealth.anamai.moph.go.th/multi-media/
4. Health-pro- moting School	กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียน จะช่วยส่งเสริมการมีสภาวะสุขภาพช่องปากที่ดี ของนักเรียน เช่น การจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และการมีนโยบายส่งเสริมสุขภาพช่องปากใน โรงเรียน		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต. ครู	มหาวิทยาลัย อปท.	WHO's Global School Health Initiative. Health-promoting School. A Healthy set- ting for living, learning and working.	https://apps.who.int/iris/handle/10665/63868
5. Health-pro- moting school – Global stand- ards	มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับโลก (Global Standards for Health Promoting Schools) ได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อสนับสนุนความ ร่วมมือและการทำงานร่วมกันระหว่างทุกภาค ส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยส่งเสริมสุขภาพและ คุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กวัยเรียน	ครู บุคลากร ศึกษา	ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต. ครู	มหาวิทยาลัย อปท.	องค์การอนามัยโลก Making every school a health-promoting school – Global standards and indicators	https://www.who.int/publications/i/item/9789240025059
6. แนวทางการ เคลือบหลุมร่อง ฟันอย่างมี ประสิทธิภาพ	เพื่อให้ทันตบุคลากรมีเทคนิคการเคลือบหลุม ร่องฟันที่มีประสิทธิภาพ		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.	มหาวิทยาลัย อปท.	E-book สำนักทันตสาธารณสุข	https://schoolo-ralhealth.anamai.moph.go.th/multi-media/newsID&331/

ชื่อประเด็น ความรู้ที่ ให้บริการ	เหตุผลการนำประเด็นความรู้มาใช้	กลุ่มเป้าหมาย			ที่มา	Link
		ประชาชน	ผู้รับบริการ	ผู้รับบริการ อื่นๆ		
7. การใช้ ฟลูออไรด์ใน รูปแบบต่างๆ โดยทันต บุคลากร	เพื่อให้ทันตบุคลากรมีความรู้ในเรื่องการใช้ ฟลูออไรด์รูปแบบต่างๆ เพื่อป้องกันฟันผุ ในเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.	มหาวิทยาลัย อปท.	E-book สำนักทันตสาธารณสุข	https://schoolo-ralhealth.anamai.moph.go.th/multi-media/newsID&332/
8. การประเมิน ความเสี่ยงเพื่อ งานทันตกรรม ป้องกันในคลินิก	หาแนวทางในการจัดการโรคฟันผุตามระดับ ความเสี่ยง ชะลอการบูรณะฟันที่เริ่มผุและอาศัย กระบวนการคืนกลับแร่ธาตุสู่ผิวฟัน		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.	มหาวิทยาลัย อปท.	E-book สำนักทันตสาธารณสุข	https://schoolo-ralhealth.anamai.moph.go.th/multi-media/newsID&330/
9. แนวทางการ ดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพ ช่องปากเด็ก นักเรียนใน โรงเรียน ประถมศึกษา	เพื่อให้บุคลากร ผู้ปฏิบัติงานทราบแนวทางที่ เหมาะสมในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่อง ในโรงเรียนประถมศึกษา และเกิดรูปแบบการ ดำเนินงานป้องกันปัญหาสุขภาพช่องปากเด็ก อย่างมีประสิทธิภาพ		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต. ครู	มหาวิทยาลัย อปท.	E-book สำนักทันตสาธารณสุข	https://schoolo-ralhealth.anamai.moph.go.th/multi-media/newsID&333/
10.การอุดฟัน ด้วยSMART เทคนิค	เนื่องจากการอุดฟันด้วย SMARTเทคนิค มีการ สูญเสียเนื้อฟันน้อย และยังมีกรคืนกลับแร่ธาตุ ที่จำเป็นให้กับฟัน เป็นทางเลือกที่ทันตบุคลากร ควรใช้ในการดำเนินการเชิงรุก		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.	มหาวิทยาลัย อปท.	Infographic สำนักทันตสาธารณสุข	https://den-tal.anamai.moph.go.th/th/info-graphic/3128

ชื่อประเด็น ความรู้ที่ให้ ผู้รับบริการ	เหตุผลการนำประเด็นความรู้มาใช้	กลุ่มเป้าหมาย			ที่มา	Link
		ประชาชน	ผู้รับบริการ	ผู้รับบริการ อื่นๆ		
11.คู่มือ แนวทางการ จัดบริการสร้าง เสริมสุขภาพ และป้องกันโรค ในช่องปาก ภายใต้วิถีชีวิต ใหม่ (New normal) ปี 2563	เพื่อให้ทันตบุคลากรมีแนวทางในการดำเนินงาน สามารถจัดบริการได้ถูกต้อง เหมาะสม ลดการ แพร่กระจายเชื้อ และปลอดภัยต่อผู้รับบริการ ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรค COVID- 19		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.	มหาวิทยาลัย อปท.	คู่มือ สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	https://den-tal.anamai.moph.go.th/th/hand-book/download-load?id=82269&mid=35799&mkey=m_document&lang=th&did=26622
12.Oral health pro- motion eval- uation-time for develop- ment	การกำกับ ติดตาม และประเมินผล จะสะท้อน ให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการ ดำเนินงาน นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการพัฒนานโยบายหรือการดำเนินงาน ต่างๆ ได้		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.		Community Dent Oral Epidemiology	https://pub-med.ncbi.nlm.nih.gov/11409674/
13.Overview of behaviour change.	การเกิดโรคในช่องปากมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง มากมาย (multi-factorial dis- eases) ได้แก่ 1.ปัจจัยทางสังคม2.ปัจจัยด้าน สิ่งแวดล้อม 3. ด้านตัวเด็ก ได้แก่ โรคประจำตัว , พันธุกรรม, พฤติกรรมบริโภค เช่น ความถี่ในการ บริโภคหวาน ขนมกรุบกรอบ , พฤติกรรมการ ดูแลความสะอาดช่องปาก เช่น การแปรงฟัน เป็นประจำ 4. การได้รับบริการทางทันตกรรม		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.		Essential Dental Public Health (หน้า 114-122)	https://books.google.co.th/books?id=zObt2ptZx-UC&pg=PA114&lpg=PA114&dq=Overview+of+behaviour+change.+In:+Essential+Dental+Public+Health.&source=bl&ots=c3x5JOKL-

ชื่อประเด็น ความรู้ที่ให้ ผู้รับบริการ	เหตุผลการนำประเด็นความรู้มาใช้	กลุ่มเป้าหมาย			ที่มา	Link
		ประชาชน	ผู้รับบริการ	ผู้รับบริการ อื่นๆ		
	ตั้งน้ันการทำความเข้าใจปัจจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดูแลอนามัยช่องปากมาก จะช่วยแก้ปัญหาและลดผลกระทบทางสุขภาพส่งผลให้เด็กมีสุขภาพช่องปากที่ดี					L&sig=ACfU3U11LxCY9UJml6b1pAnR92XD5NnGtQ&hl=th&sa=X&ved=2ahUKewiEzZ3Usvb-mAhU48XMBHQQuBO4Q6AEwAn
14.Health-promoting schools: an opportunity for oral health promotion	โรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญในการส่งเสริมสุขภาพ เนื่องจากการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆมีอิทธิพลต่อเด็กทำให้เกิดการพัฒนาทัศนคติและทักษะที่ยั่งยืนตลอดชีวิต การส่งเสริมสุขภาพช่องปากจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.		Bulletin of the World Health Organization September 2005, 83 (9)	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2626337/
15.School-based inter-vention	โรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญในการส่งเสริมสุขภาพ เนื่องจากการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆมีอิทธิพลต่อเด็กทำให้เกิดการพัฒนาทัศนคติและทักษะที่ยั่งยืนตลอดชีวิต การส่งเสริมสุขภาพช่องปากจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.		Community Dental Health (หน้า 44-50) ปี 2015	https://pub-med.ncbi.nlm.nih.gov/26263592/
16.Strategies and ap-proaches in oral disease prevention	การส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากต้องมีแนวทางในการพัฒนากิจกรรมและดำเนินการโดยใช้ evidence-based ที่เป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ (Effective interventions) ในการออกแบบโปรแกรมและโครงการในการ		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.		Bulletin of the World Health Organization September 2005, 83 (9)	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2626336/pdf/16211164.pdf

ชื่อประเด็น ความรู้ที่ให้ ผู้รับบริการ	เหตุผลการนำประเด็นความรู้มาใช้	กลุ่มเป้าหมาย			ที่มา	Link
		ประชาชน	ผู้รับบริการ	ผู้รับบริการ อื่นๆ		
and health promotion	ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากใน เด็กวัยเรียน					
17. Develop- ing a health- promoting school: A practical re- source for developing effective partnerships in school health, based on the expe- rience of the European Network of Health Pro- moting Schools	การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่าง ต่อเนื่องต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคี เครือข่าย เช่น โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และ ภาคส่วนต่างๆ ในการร่วมสร้างเสริมสุขภาพช่อง ปากที่ดีให้กับเด็ก รวมถึงสนับสนุนให้เกิด นโยบายที่ส่งเสริมการมีสุขภาพช่องปากที่ดี และ การกำกับ ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.		องค์การอนามัยโลก	https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/107824/E90053.pdf;sequence=1
18. การจัดการ เรียนรู้ฐาน สมรรถนะ	การจัดการเรียนรู้แบบ Active learning สามารถพัฒนา ทักษะ ทักษะคิด ของผู้เรียนและ เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ.	ครู	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1801-file.pdf

ชื่อประเด็น ความรู้ที่ให้ ผู้รับบริการ	เหตุผลการนำประเด็นความรู้มาใช้	กลุ่มเป้าหมาย			ที่มา	Link
		ประชาชน	ผู้รับบริการ	ผู้รับบริการ อื่นๆ		
	ทางกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาหลักสูตร ฐานสมรรถนะ เพื่อการเรียนรู้ของเด็กวัยเรียน		รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.			
19. Evidence- based oral health pro- motion	การส่งเสริมสุขภาพช่องปากต้องพัฒนากิจกรรม และดำเนินการโดยใช้ evidence-based ที่เป็น ปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ (Effective inter- ventions) ในการออกแบบโปรแกรมและ โครงการในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็ก วัยเรียน		ทันตบุคลากร ศอ. สสจ. รพศ./รพท./ รพช. รพ.สต.		Department of Health Victoria, Australia	https://con- tent.health.vic.gov.au/sites/de- fault/files/migrated/files/collec- tions/policies-and-guidelines/f/final- oral-health-resource-may-2011- web-version---pdf.pdf

แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

รอบที่ 1 : 5 เดือนแรก (ตุลาคม 2565 – กุมภาพันธ์ 2566)

ลำดับ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1	ชี้แจงการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในเด็กวัยเรียน	เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในเด็กวัยเรียน	ทันตบุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง จาก คอ. สสจ. รพ. ทั่วประเทศ	ต.ค. 65	จิราพร ชีตดี ภัทราภรณ์ หัสดีเสวี
2	ขับเคลื่อนและขยายผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) เพื่อสร้างความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพช่องปากที่พึงประสงค์ในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น <ul style="list-style-type: none"> ▪ ประชุมขับเคลื่อนและขยายผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) เพื่อสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ▪ ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้ชุดกิจกรรม (Active Learning) เพื่อสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ระยะที่ 1 ▪ พัฒนารูปแบบการสร้างเสริมความรอบรู้และพฤติกรรมด้านสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ผ่าน digital platform 	เพื่อให้ครูและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นสื่อการสอนสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากและทักษะการดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง	เด็กนักเรียนประถมศึกษา ทั่วประเทศ	ต.ค. 65 – ก.พ. 66	ภัทราภรณ์ หัสดีเสวี จิราพร ชีตดี ภัทริญญาณ์ กวีพันธุ์สกุล
3	รณรงค์สื่อสารความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น <ul style="list-style-type: none"> ▪ สร้างกระแสการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนผ่านกิจกรรม “ โรงเรียนผู้พิทักษ์ฟันดี รุ่นที่ 2 ” ▪ ผลิตสื่อการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเองในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น 	เพื่อสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียน	เด็กนักเรียนประถมศึกษา ทั่วประเทศ	ต.ค. 65 - ก.พ. 66	ชนิกา โจน์สกุลพานิช วีรยา ภัฏหารรัตน์

ลำดับ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
4	<p>ขับเคลื่อนการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมสุขภาพช่องปากที่ดีร่วมกับภาคีเครือข่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> ประชุมขับเคลื่อนการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสอนคนตาบอด ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินการเครือข่ายโรงเรียนเด็กไทยฟันดี 	เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมสุขภาพช่องปากที่ดี	ทันตบุคลากร เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจากสสจ. ศอ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ธ.ค.-65 - มิ.ย. 66	จิราพร ชิตดี ภัทรภรณ์ หัสดีเสวี ชนิกา โรจน์สกุลพานิช วีรยา กัญหารัตน์
5	<p>พัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนโดยครู</p> <ul style="list-style-type: none"> ประชุมพัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนโดยครู พัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนโดยครู ผ่าน digital platform 	เพื่อให้ครูใช้เฝ้าระวังสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียนวัยรุ่นรวมทั้งเป็นช่องทางในการส่งต่อบริการตามความจำเป็น	โรงเรียน ประถมศึกษา	ต.ค. 65 - ส.ค 66	จิราพร ชิตดี ภัทริฎาณ์ กวีพันธุ์ สกุล ชนิกา โรจน์สกุลพานิช
6	<p>เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากตามชุดสิทธิประโยชน์</p> <ul style="list-style-type: none"> ประชุมพัฒนาชุดการเรียนรู้ (e-learning) ในการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคในช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น พัฒนาชุดการเรียนรู้ (e-learning) ในการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคในช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น 	เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากเพื่อการจัดบริการสุขภาพช่องปากที่มีคุณภาพ	ทันตบุคลากร เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้เกี่ยวข้อง	ต.ค. 65 - ส.ค 66	ภัทรภรณ์ หัสดีเสวี ธนภศ เจริญธนะวัฒน์ ชนิกา โรจน์สกุลพานิช
7	<p>กำกับติดตามข้อมูลร้อยละเด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ (caries free)</p>	เพื่อให้ทราบสถานการณ์และปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน และหาแนวทางแก้ไขปัญหา	ทันตบุคลากร จาก ศอ. สสจ.	ต.ค. 64 - ก.พ. 65	จิราพร ชิตดี ชนิกา โรจน์สกุลพานิช วีรยา กัญหารัตน์